

2005 Yılında Tıptaki Gelişmeler

Time Dergisi, 2005'te tıp alanındaki gelişmeleri kapak konusu yaptı. Güney Koreli bilim adamının klonlama konusundaki çalışmaları en kayda değer araştırma olarak öne çıkarken, dergide yer alan tıp alanındaki bazı gelişmeler şunlar:

AIDS'LE SAVAŞ: Dünya Sağlık Örgütü geçen yıl 3 milyon AIDS hastasına hayat kurtarıcı antivirüs ilaçları ulaştırmayı hedefliyordu. Yıl sonuna bir ay kala bu hedef tamamlanmış olmasa bile büyük ölçüde başarılı kabul ediliyor. Hastalığın en çok darbe vurduğu ülkelerden 14'ü ihtiyacı olan hastaların en az yarısına bu ilacı sağladı.

ALZHEIMER TEŞHİSİ: Hastalığın çok erken başlayabileceği ortaya çıktı. Araştırmalar, hastalığın teşhisinden yıllar önce belirtiler gösterdiğini ortaya koydu. Hafıza ve mantık yürütmede, problem çözmede, konuşma akıcılığında ve dikkat becerilerinde zayıflamalar birer uyarı olarak kabul ediliyor. Ayrıca bilim adamları, diş iltihaplarının Alzheimer riskini 4 kat artırdığını buldular.

ASPIRİN VE KADIN: Her gün alınan düşük dozda aspirinin ilk kalp krizi riskini yüzde 30 azalttığını gösteren testler esas olarak erkekler üzerinde yapılmıştı. 40 bin kadın üzerinde yapılan testler ise 10 yıl boyunca her gün aspirin alan kadınların etkisiz ilaç verilen kadınlarla aynı oranda kalp krizi geçirdiğini ortaya çıkardı. Bununla birlikte her gün alınan düşük dozda aspirinin kadınlarda da inme riskini azalttığı görüldü.

ASTIM VE GÜLME: Çok komik bir esprinin astım hastaları için en az toz ve polenler kadar tehlikeli olduğu keşfedildi. Yapılan bir araştırmada astım hastalarının yarısından fazlası çok kuvvetli bir kahkahanın ardından astım krizi geçirdi. Ayrıca un da astım risk faktörünü artırıcı maddelerden çıktı.

KIRILAN KALP: Stresten kaynaklanan 'kırık kalp sendromu' seviyenin bir insanın ölümü gibi durumlarda ortaya çıkıyor ve sık sık da gerçek kalp krizi ile karıştırılıyor. Çoğunluğu kadın olan bir grup hasta üzerinde yapılan araştırmalar bu sendroma kalp kasını geçici olarak etkisiz hale getiren adrenalin yükselmesi ya da stres hormonlarının neden olduğunu gösterdi. Kırık kalp sendromu kısa süre sonra geçiyor ve kalpte kalıcı hasar bırakmıyor.

KANSERDE UMUT: Erken teşhis ve daha iyi korunma programları sayesinde kanser hastalıklarından ölümlerin sayısında büyük azalmalar var.

KÖPEK KLONLAMA: Koyunları, domuzları, fareleri, sığırları, atları ve kedileri klonlayan bilim adamları, bu yıl ilk kez insanın en iyi dostu köpeği, klonladılar. Köpeğin en zor klonlanabilen canlı olduğu ve artık insan dahil her türlü canlının klonlanabilmesinin mümkün olduğu belirtildi.

KOLESTEROL: Dünyada milyonlarca kişi kolesterol düşürücü 'Statin' ilaçları kullanıyor. Yeni çalışmalar, bu ilaçların başka yararlarını da gösterdi. Bağırsak ve prostat kanseri riskini yarı yarıya azalttıkları, pankreas kanseri riskini yarıdan fazla düşürdükleri anlaşıldı. Hatta statinlerin Alzheimer'in ilerlemesini yavaşlattığı bile keşfedildi.

KUŞ GRİBİ KORKUSU: H5N1 virüsünden çok az insanın ölmüş olmasının nedeni, bu virüsün insandan insana geçmesinin çok zor olması. Ancak, virüsün mutasyona uğrayarak 1918'dekinin benzeri bir salgının kolayca yayılmasından korkuluyor. Ülkeler bunun için olağanüstü önlemlere yatırım yapıyor.

OBEZİTE SALGINI: 2005'te dünyadaki obez insanların sayısı 1 milyarı aştı. Rimonabant adlı ilacın düşük kalorili diyet ile birlikte kullanılmasının faydaları görüldü. Ancak obezite ile mücadelenin sadece bir hap ve diyet programıyla kazanılamayacağı ortada.

Dünya AIDS Günü

Anadolu Ajansı

Çağın vebası olarak bilinen AIDS hastalığına dikkatlerin çekilmesi amacıyla bu yılki Dünya AIDS Günü'nün sloganı, "Sözünde Dur, AIDS'i Durdur" olarak belirlendi. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü Turan Buzgan, Türkiye'de 72 ilde 2 bin dolayında HIV pozitif kişi bulunduğunu kaydetti. Buzgan, bildirim yapılan kişilerin yüzde 16'sının yabancı uyruklu, geri kalanının da Türk vatanı olduğunu bildirdi. Türkiye'de ilk AIDS vakasının 1985 yılında görüldüğünü kaydeden Buzgan, bu tarihte bir AIDS ve bir taşıyıcı olmak üzere toplam 2 vaka tespit edildiğini bildirdi. Aralık 2004 yılı sonu itibarıyla, 551'i AIDS, bin 371'i taşıyıcı olmak üzere, vaka sayısının toplam bin 922'ye ulaştığını kaydeden Buzgan, bu sayının 2005 yılında 2 bine ulaştığının tahmin edildiğini söyledi.

Sağlık Bakanlığı'ndan alınan bilgiye göre, enfekte olanların yüzde 52'sinin hastalığı korunmasız cinsel ilişki yoluyla, özellikle de heteroseksüel ilişkiden kapıldığı belirlendi. Virüsü, enfektelerin yüzde 8'inin homo/biseksüel cinsel ilişki, yüzde 6'sının uyuşturucu, yüzde 2.1'inin ise kan nakli yoluyla aldığı tespit edildi. Türkiye'de AIDS'lilerin yüzde 69'unu erkekler oluştururken, hastalık kadınlar arasında da artış gösteriyor. Sağlık Bakanlığı'ndan alınan bilgilere göre en fazla AIDS'linin bulunduğu il 161 vaka, 421 taşıyıcı ile İstanbul.

İlk Yüz Nakli Yapıldı

Haber Sağlık

Oldukça tartışılan ve teknik olarak uygulamasına daha bir kaç yıl var diye bakılan Dünyadaki ilk yüz nakli, Fransa'nın Amiens kentindeki bir hastanede, köpek saldırısı sonucu yüzü parçalanmış 36 yaşındaki bir kadına yapıldı. Kadavradan alınan deri ve doku parçaları, hastaya nakledildi. Hastanın bağışıklık sistemi deri ve dokuları kabul etmediği yolunda sinyaller verirse, nakil yüz yeni bir operasyonla alınacak. Hasta, bundan böyle bağışıklık sistemini güçlendirici ilaçlar kullanacak.

1998 yılında ilk el naklini gerçekleştiren Fransız cerrah Jean-Michel Dubernard'ın liderliğindeki ekip, kadavradan nakil için gerekli deri, yağ ve damarları operasyonla aldı. Daha sonra saldırıya uğrayan hastanın yüzüne uyarlanmış organlar, oldukça hassas bir cerrahi müdahaleyle birleştirildi. Operasyon şişlikleri geçtikten sonra yüzün eski haline benzeme garantisinin olmadığı açıklandı. İngiltere'de yüz nakli konusunda araştırmalar yapan ünlü Royal Free Hastanesi'nde görevli Plastik Cerrah Prof.Peter Butler, bu gelişmeyi 'Avrupa bilim dünyasında çok büyük bir adım' olarak değerlendirdi.

Washington'da Sigara Yasağı

Haber Sağlık

ABD'nin başkenti Washington'da restoran, bar ve kafeler gibi kamuya açık ticari yerlerde sigara içilmesi yasaklanıyor. Kent belediye konseyinde yapılan oylamada, sigara yasağı önergesi bire karşı 12 oyla kabul edildi. Mevzuata göre, konuya ilişkin nihai bir oylamanın Ocak ayında yapılması öngörülüyor. Ancak bu oylamada da sigara yasağının üyelerin çoğunluğu tarafından destekleneyeceğine kesin gözüyle bakılıyor. Kamuya açık ticari yerlerde en rahat sigara içilebilen Amerikan kentleri arasında üst sıralarda yer alan Washington'da, bu yasağın beklendiği gibi kabul edilmesi durumunda restoran, bar ve kafelerde yeni duruma uyum sağlanması için biraz zaman tanınacak. En geç Ocak 2007'den itibaren sigara yasağı tam kapsamıyla uygulanmaya başlayacak. ABD'de daha önce de sigaraya savaş açarak restoran ve kafelerde sigarayı yasaklayan önemli kentler arasında New York, Los Angeles ve Boston bulunuyor.

Diyarbakır'a En Büyük Çocuk Hastanesi

Haber Sağlık

Diyarbakır'da eski SSK Hastanesi 450 yataklı çocuk hastanesine dönüştürülüyor. Diyarbakır'da yılda 39 bin çocuğun dünyaya geldiğini belirten Sağlık Müdürü Namık Kubat, 225 yataklı eski çocuk hastanesinin yetersiz kaldığını söyledi. Diyarbakır'a ve tüm bölgeye hizmet verecek bir hastane olması için, eski SSK Hastanesi binasını çocuk hastanesine dönüştürdüklerini belirten Kubat, 'Diyarbakır dışından çok sayıda hasta çocuk geliyor. Aynı zamanda bu çocukların tedavisi gerekiyor. Bunun için Türkiye'nin en büyük çocuk hastanesini kuruyoruz. İl Özel İdaresi büyük destek verdiğini hastanenin önümüzdeki ay hizmete açılması bekleniyor' diye konuştu.